KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 22.2.2008
KOM(2008) 108 endelig

-

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

OM METALINDUSTRIENS KONKURRENCEEVNE

Et bidrag til EU's strategi for vækst og beskæftigelse

{SEK(2008)246}

Indledning

Metalindustrien spiller en vigtig rolle i mange af EU's fremstillingsindustriers værdikæde. Denne meddelelse vurderer denne industris konkurrenceevne og giver anbefalinger om kursen fremover. Den er en opfølgning af Kommissionens meddelelse fra 2005 om EU's industripolitik, hvori der blev bebudet en række sektorspecifikke initiativer, bl.a. en meddelelse om virkningen af råmateriale- og energiforsyning på EU's metalindustris konkurrenceevne[1], og tager også hensyn til midtvejsevalueringen af industripolitikken fra 2007[2].

Metalindustrien er i sagens natur en meget energiintensiv sektor og er derfor direkte berørt af EU's politikker vedrørende energi og klimaændringer. Det Europæiske Råd (marts 2007) understregede "*den energiintensive sektors store betydning*" og, at "*omkostningseffektive foranstaltninger er nødvendige for at forbedre sådanne europæiske industriers konkurrenceevne såvel som deres miljøpåvirkning*". I denne sammenhæng erkendes det i Kommissionens pakke med miljøbeskyttelsesforanstaltninger af 23. januar 2008, at de energiintensive industrier, som er udsat for global konkurrence, befinder sig i en særlig situation.

Denne meddelelse behandler de vigtigste faktorer, der har indflydelse på sektorens ydeevne, og identificerer, hvordan Kommissionen, medlemsstaterne og industrien selv kan bidrage til fremover at sikre og styrke sektorens konkurrenceevne samtidig med, at de kan bidrage til de ambitiøse mål, der er sat for nedbringning af drivhusgasemissionerne frem til 2020.

De vigtigste spørgsmål, der behandles i denne meddelelse, tager hensyn til besvarelserne af en offentlig høring i september 2006, som fulgte op på vedtagelsen af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene[3], der gav et detaljeret billede af sektoren i form af statistikker og væsentlige økonomiske tendenser.

1. Metalindustriens kendetegn og udfordringer

1.1. Vigtigste strukturelle kendetegn

Metalindustrien[4] betragtes som en basisindustri, da metalproduktionen er det første vigtige trin i værditilvækstkæden for en lang række industrier, der fremstiller kapitalgoder (maskinindustri, automobilindustri, skibsindustri, luftfartsindustri, anlægsarbejder) og forbrugsgoder.

Metalindustrien har således en central rolle i den industrielle struktur i de fleste udviklede økonomier og i mange af de nye vækstøkonomier. Metalindustrien karakteriseres især af:

Kapitalintensitet: der kræves meget store investeringer i teknologi og udstyr med meget lang brugstid (normalt ikke under 20-30 år). Derfor er det nødvendigt, at beslutninger om investeringer kan træffes med udgangspunkt i stabil og forudsigelig lovgivning.

Høj energiintensitet: produktionsprocesserne i metalindustrien er meget energikrævende. Udgifterne til energi udgør generelt mere end 10 % og kan være op til 37 % (f.eks. aluminium og jernlegeringer) af omkostningerne for det producerede metal.

---

1 KOM(2005) 474 endelig af 5.10.2005, bilag II.
2 KOM(2007) 374 endelig af 4.7.2007.
3 SEK(2006) 1069 af 2.8.2006.
4 Jernholdige og ikke-jernholdige metaller som defineret i bilaget, NACE-kode 27, Eurostat.

Yderligere oplysninger om den europæiske metalindustris ydeevne og andel i verdensøkonomien findes i bilaget.

1.2. Råvarernes betydning

Adgangen til råvarer (ud over energi) er en kritisk faktor, fordi metalproduktionen i EU er meget afhængig af import af malm og koncentrater fra tredjelande. Sammenlignet med verdensproduktionen er udvindingen af mange metalmineraler i EU mængdemæssigt relativt begrænset, f.eks. nikkel (1, 7 %), jernmalm (2 %), kobber (5 %).[5]

Afhængigheden af importerede råvarer nedsættes dog ved, at metal næsten fuldstændig og ubegrænset kan genbruges. Brugen af genbrugsskrot er steget markant i de seneste årtier og udgør i dag mellem 40-60 % af metalproduktionen i EU.

Genbrug er langt mindre energiintensivt, f.eks. bruger sekundærsmeltning af aluminium (med anvendelse af skrot) kun 5 % af den elektricitet, der anvendes ved primærsmeltning.

1.3. Metalindustriens plads og betydning i EU's økonomi

I 2005 skabte EU-27-metalindustrien en omsætning på ca. 316 mia. EUR og beskæftigede 1,1 mio. personer (svarende til hhv. 5 % og 3,3 % af den samlede fremstillingsindustri i EU).[6]

Metalindustrien indgår i et kompliceret økonomisk netværk, der ikke kun omfatter sektorer i forudgående led, men også store dele af EU's fremstillingsindustri som f.eks. automobilindustrien og anlægsarbejder. Dette netværk, der bl.a. er baseret på kvalitetskrav og innovation, er præget af en række kritiske forbindelser, som i sammenhæng skaber værditilvækstkæden for metal.

En traditionel styrke for EU's industrier er den geografiske nærhed mellem metalindustriens forsyningskæde og de tilknyttede industrier, samt deres sammenfaldende interesser (teknik, logistik, forskning, innovation og kundetjeneste). Dette har ført til tæt samarbejde med og indbyrdes afhængighed i forhold til slutbrugerne, navnlig i forbindelse med udvikling og produktion af højkvalitets-typer af stål eller ikke-jernholdige metaller.

1.4. Industristruktur og SMV'er

På grund af de store kapitalkrav er markedet domineret af store virksomheder, især i forbindelse med primæraluminium- og fladstålsprodukter.

Den europæiske metalindustri er meget langt fremme i konsoliderings- og omstruktureringsprocessen, og dette er blevet ledsaget af en øget integrering i det globale marked. Stålvirksomhedernes grundlag, der tidligere var nationalt, er nu europæisk, og i den seneste tid har de styrket den globale stilling gennem opkøb af virksomheder uden for EU – eller de er selv blevet opkøbt af virksomheder med oprindelse uden for EU.

Den indledende behandlingsaktivitet til forberedelse af metal til anvendelse i senere led, der er tæt tilknyttet metalproduktionen, udføres dog hovedsagelig af SMV'er.

1.5. Følgerne af globaliseringen og de nye vækstøkonomier

[5] SEK(2007) 771.

[6] Bilag, tabel 1.

De fleste metaller og især ikke-jernholdige metaller og råmaterialerne hertil er råvarer, som handles globalt. Prisen for disse råvarer afgøres af udbud og efterspørgsel globalt og har været præget af betydelige cykliske udsving.

Den økonomiske udvikling i mange af de nye vækstøkonomier har bidraget til en stigning i den globale efterspørgsel efter og dermed priserne på metal og metalprodukter, og dette har medført et hidtil ukendt pres på leverancerne af råvarer og disses priser. I de seneste år er stålproduktionen i Kina steget kraftigt med årlige vækstrater på over 20 %, således at Kina over en treårsperiode fra at være nettoimportør nu er verdens vigtigste eksportør af stål og i dag er den største producent på verdensplan af stål, aluminium, kobber, bly og zink.[7]

Sektorens ydelse skal ses inden for rammerne af bæredygtig udvikling, da der er tale om en sektor, der er afgørende for fremstillingsindustrien samtidig med, at den er meget afhængig af råmaterialer og energi samt en veluddannet arbejdsstyrke.

1.6. Søjlen for konkurrenceevne

Gennem en vedvarende omstrukturering og konsolidering med sigte på at nedsætte omkostningerne og en fokusering hen mod mere værdiorienterede markedssektorer er det lykkedes for basismetalindustrien at bevare en høj konkurrenceevne.

Metalsektoren i EU har arbejdet sig bort fra sin traditionelle rolle som sværindustri med lav værditilvækst (indikatoren værditilvækst pr. beskæftiget har været højere end gennemsnittet i fremstillingsindustrien).

Innovation har været en afgørende katalysator for denne vækst i konkurrenceevnen: dette afspejles i de betydelige ændringer i produktsammensætningen samt udviklingen af nye tekniske anvendelsesområder, som f.eks. ædelmetaller. Ifølge innovationssektorindekset[8] ligger metalindustriens generelle innovationsydeevne gennemsnitligt sammenlignet med andre industri- og tjenesteydelsessektorer under NACE.

Metalindustrien i EU er stærkt afhængig af økonomiske udsving og har aktuelt kunnet drage fordel af en væsentlig øget efterspørgsel på verdensplan. Dette har medført prisstigninger[9] og forbedret den generelle økonomiske situation for mange virksomheder i sektoren, men har samtidig medført udfordringer for andre fremstillingsindustrier, der anvender metaller.

Til trods for denne positive udvikling er der dog grund til bekymring:

– EU-25 er i færd med at miste andele af den globale metalproduktion (navnlig i forbindelse med aluminium, hvor der er et fald fra 21 % i 1982 til 9 % in 2005, og stål fra 25 % til 16 %) - i et vist omfang skyldes denne tendens den hurtigt stigende produktion i de nye vækstøkonomier

– den andel af forbruget i Europa, der dækkes af europæisk produktion[10], har i den seneste snes år været faldende, navnlig for råstål og aluminium

– metalindustrien i EU er meget stærkt afhængig af priserne på energi og importerede materialer .

---

7 Se også bilaget, tabel 4.

8 PRO INNO Europa initiativet – INNO Metrics-foranstaltningen: http://www.proinno-europe.eu/extranet/admin/uploaded_documents/EIS_2005_European_Sector_Innovation_Scoreboards.pdf.

9 Se også bilaget, figur 3.

10 Produktion i forhold til forbrug.

Omstruktureringen af EU's stålindustri i 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne er et oplagt eksempel. Den medførte beskæftigelsesreduktioner på omkring to tredjedele (fra 750 000 til under 250 000) og permanente lukninger af produktionskapaciteter for mere end 60 mio. ton i EU-15[11]. Denne omstrukturering var absolut nødvendig for at kunne forbedre arbejdsproduktiviteten, genetablere den europæiske stålsektors levedygtighed og konkurrenceevnen generelt.

Overgangsøkonomierne i de nye medlemsstater har været særlig hårdt ramt af omstruktureringen i stålindustrien. Der er imidlertid nu positive tegn på økonomisk konsolidering og genrejsning. Som resultat af de vedtagne programmer og planer, der sigtede på at påvise levedygtigheden[12], skete der en kraftig stigning i produktiviteten, og forældede anlæg blev lukket eller moderniseret, hvilket også miljømæssigt gav et generelt positivt resultat. Produktiviteten udtrykt i ton stål pr. ansat for de tjekkiske og polske virksomheder anslås til at være steget med 30 % mellem 2003 og 2006[13].

1.7. Den sociale søjle

Én af den europæiske metalindustris vigtigste styrker er en veluddannet og til rådighed stående arbejdsstyrke.[14]

Industrien finder det imidlertid i stigende grad vanskeligt at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, f.eks. overstiger efterspørgslen efter ingeniører i stålbranchen langt udbuddet.

Stålteknologiplatformen har identificeret følgende udfordringer:

- arbejdskraften i stålsektoren samt i de tilknyttede forsknings- og teknologicentre bliver stadig ældre
- behov for nye kompetencer, herunder lederevner og iværksætterånd
- bedre udnyttelse af eksisterende uddannelsesstrukturer i form af indledende uddannelse, forskning og udvikling og livslang læring
- mobilitet, både på ledelses- og teknikerplan.

Siden oprettelsen af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EKSF) i 1952 har den sociale dialog været et traditionelt politisk redskab i den europæiske stålsektor. Efter udløbet af EKSF-traktaten blev der i 2006 officielt oprettet et europæisk sektordialogudvalg for arbejdsmarkedets parter i stålsektoren. Et lignende initiativ er med udgangspunkt i en fælles anmodning fra de involverede parter under overvejelse i sektoren for ikke-jernholdige metaller.

1.8. Den miljømæssige søjle

Produktionsprocesserne i metalindustrien er generelt meget energiintensive og kan, sammen med minedrift, afstedkomme andre miljømæssige virkninger (emissioner til luft, vand og jord, samt for minedriftens vedkommende arealbehov).

---

11 Primærstålproduktion og valsning, som defineret i EKSF-traktaten.

12 Grundbestemmelserne for gennemførelse af denne omstruktureringsproces blev fastlagt i Europaaftalerne 1993 -1996.

13 Overvågningsrapporter om omstrukturering af stålsektoren i Tjekkiet og Polen, EU.

14 Se også bilaget, figur 2.

Til trods herfor kan metaller udgøre reelle fordele for miljøet. Metal kan genbruges ubegrænset uden tab af grundegenskaberne, og med et energiforbrug på en brøkdel i sammenligning med primærproduktionen fra malm. Genbrug bidrager til et mindre forbrug af primærråmaterialer og mindre miljøpåvirkning fra minedrift og transport af malm.

For så vidt angår energieffektiviteten er den europæiske basismetalindustris slutenergiforbrug til trods for vedvarende vækst over de seneste 15 år forblevet konstant eller endog faldet.

For så vidt angår emissioner har man opnået betydelige reduktioner af visse af de vigtigste kilder til luftforurening. Selv om metalproduktion medfører en høj CO_2-emission, udgør deres andel af de samlede drivhusgasemissioner i 2005 for EU-15 kun 5,7 %[15]. For perioden 1990 - 2005 var der tale om et fald på 11 % for jern- og stålproduktionen og 2 % for ikke-jernholdige metaller til trods for produktionsstigninger på hhv. 5 % og 11 % i den samme periode.

For så vidt angår miljøeffektiviteten for råmaterialerne har der kunnet konstateres en forbedret funktionalitet, samtidig med, at der anvendes mindre mængder materialer til metalproduktionen, f.eks. til dåser til drikkevarer af stål og aluminium[16]. Denne tendens bør løbende styrkes for at forbedre den samlede miljøeffektivitet, der også influeres af den stigende produktionsmængde.

2. En integreret strategi til fremme af konkurrenceevnen for EU's metalindustri

En integreret strategi bør omfatte følgende elementer:

- gennem velfungerende energimarkeder sikre energiforsyning til konkurrencedygtige priser
- skabe grundlaget for, at sektoren kan opfylde EU's miljømålsætninger og tilpasse sig de krav, der følger af EU's ambitiøse klimaændringsmålsætninger
- fremme forskning og udvikling, innovation og et højt kvalifikationsniveau
- skabe åbne og konkurrenceprægede globale markeder og fjerne fordrejninger i handelen med metaller og råmaterialer.

2.1. Energipolitik

Metalindustrien i EU har måttet konstatere en negativ indflydelse på konkurrenceevnen på grund af den hurtige stigning i gas- og elektricitetspriserne. De ændrede betingelser for indgåelse af langfristede forsyningskontrakter er også et væsentligt problem.

Som det fremgår af slutrapporten[17] om undersøgelsen af energisektoren fungerer EU's energimarked ikke tilfredsstillende, hvorfor fordelene ved liberalisering af energimarkedet, herunder priserne, ikke fuldt ud kommer til udtryk.

---

15 EEA Technical report n° 7/2007 – imidlertid indberettes ikke alle CO_2-emissioner fra metalindustrien under CRF-kategori 2.C, da indberetningskriterierne ikke er ens i alle medlemsstater.

16 For dåser af stål er der tale om en vægtnedsættelse på 16 % og for aluminiumdåser på 30 % mellem 1980 og 1998.

17 Sektorundersøgelse SEK(2006) 1724 , s. 4.

Det Europæiske Råd erkender i sin energihandlingsplan for perioden 2007-2009[18], at der er behov for en række nye foranstaltninger for at etablere et ægte konkurrencepræget og fælles indre marked for gas og elektricitet, omfattende reel adskillelse af forsynings- og produktionsaktiviteter fra operationer på nettet (unbundling).

Som opfølgning til disse politiske målsætninger vedtog Kommissionen den 19. september 2007 en række forslag til lovgivning, der skal sikre, at der reelt og effektivt kan vælges leverandør samt en forbedring af gennemsigtigheden på markedet, herunder også vedrørende priserne.

Da det for mange af de identificerede tiltags vedkommende vil tage tid, inden der fremkommer synlige virkninger for de berørte industrier, overvejer en række medlemsstater overgangsforanstaltninger, så metalindustrien i højere grad kan bevare overblikket fremover.

Ud over ovenstående forslag vil følgende tiltag være relevante:

Tiltag

1. De offentlige myndigheder bør vurdere initiativer vedrørende fælles elektricitetsproduktion, langtidskontrakter og partnerskaber. Medlemsstaterne bør udveksle oplysninger om mulige løsninger og bedste praksis, der overholder bestemmelserne vedrørende konkurrence og det indre marked.

2. Kommissionen vil på passende vis (herunder også fastlæggelse af retspraksis) vejlede om langfristede energiforsyningskontrakters forenelighed med fællesskabsretten.

3. Kommissionen vil med henblik på en forbedret energieffektivitet som led i programmet vedrørende konkurrenceevne og innovation sammen med industrien fremme bedste praksis for energibesparelse i metalindustrien.

2.2. Miljøpolitik

Klimaændring

Da metalindustrien er storproducent af CO_2, er det nødvendigt, at man yder et væsentligt bidrag til mindskelse af klimaændringerne.

Disse industrier må søge at opnå en høj miljøydelse og energieffektivitet uden at sætte konkurrenceevnen over styr. Det er ikke i EU's interesse, at produktionen fremover flyttes til lande med mindre strenge emissionsgrænser ("kulstoflækager"), da dette vil have negative miljømæssige og økonomiske følgevirkninger. Derfor erkendes det i Kommissionens pakke med miljøbeskyttelsesforanstaltninger af 23. januar 2008[19], at de energiintensive industrier befinder sig i en særlig situation, og der foreslås løsninger. I pakken beskrives klare kriterier til definering af, hvilke af de energiintensive industrier, som kan tænkes at være kulstoflækagetruede. Kommissionen vil udpege, hvilke industrisektorer eller delsektorer, der er omfattet af denne kategori, de vil få gratis tildeling af kvoter op til 100%, under hensyntagen til de mest effektive teknikker, og produktionsprocessen vil også kunne tages i betragtning under strenge bestemmelser. I denne sammenhæng vil Kommissionen afgøre, om metalindustrien kan komme i betragtning til denne behandling. I forbindelse med forhandlingerne om en

[18] Rådet for Den Europæiske Union, 7224/07 - Formandskabets konklusioner af 9. marts 2007.

[19] Særlig KOM(2008) 16 endelig.

international aftale om passende globale foranstaltninger i tiden efter 2012 vil Kommissionen foretage en yderligere vurdering af situationen for de energiintensive industrier og i givet fald foreslå tilpasninger, især af de gratis tildelinger, eller medtagelse af importerede produkter i ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet.

Sektoraftaler med udgangspunkt i industrispecifikke betingelser kan stimulere aktioner til emissionsnedsættelser på internationalt plan. Sådanne sektoraftaler bør føre til globale emissionsreduktioner i den størrelsesorden, der kræves for at modvirke klimaændringer på en effektiv måde, kunne overvåges og verificeres og være underlagt obligatoriske håndhævelsesordninger.

Integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC)

Inden for rammerne af den nuværende fællesskabslovgivning vedrørende industriemissioner findes direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) og såkaldte "sektordirektiver". Kommissionen fremsatte i december 2007 et forslag til en omarbejdning af direktivet om industrielle emissioner, hvormed direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) og de tilknyttede sektordirektiver fusioneredes. Den foreslåede tekst styrker den rolle, der spilles af bedste tilgængelige teknik (BAT) og nye teknikker[20].

Tilladelseskravene i IPPC-direktivet modsvares ikke altid af tilsvarende standarder i tredjelande.

Affaldslovgivning

Med henblik på at forbedre affaldshåndteringen, at skabe klarere retlige forhold og undgå unødvendige administrative omkostninger og forsinkelser har Kommissionen fremsat et forslag til ændring af rammedirektivet om affald, der i øjeblikket behandles i Europa-Parlamentet og Rådet.

Forslaget omfatter en mekanisme, der gør det klart, hvornår affald ikke længere betragtes som affald. I forbindelse hermed er det hensigten, at specifikke kriterier, baseret på tekniske specifikationer, skal vedtages af Kommissionen i henhold til udvalgsproceduren.

REACH

Selv om metaller falder ind under anvendelsesområdet for REACH, findes der dog specifikke karakteristika for sådanne stoffer, der bør behandles, herunder vurderingen af metaller, der indgår i legeringer.

2.3. Standardisering

Standarder i metalsektoren spiller en vigtig rolle, navnlig i forbindelse med direktiver om offentlige udbud, og de er i færd med at udvikle sig til et vigtigt redskab til adgangen til tredjelandsmarkeder.

Eurokodekserne er, som europæiske standarder, et redskab, der overalt i Europa anvendes i forbindelse med beregning af den mekaniske styrke af byggevarer til bærende dele og er derfor at afgørende betydning for byggesektoren og for den fri bevægelse for byggevarer af metal.

[20] KOM(2007) 844 endelig

Tiltag

4. Kommissionen vil forberede de foranstaltninger, der er indeholdt i pakken med miljøbeskyttelsesforanstaltninger af 23. januar 2008 vedrørende de energiintensive industrier, navnlig hvad angår udpegningen af de industrisektorer eller delsektorer, som kan tænkes at være kulstoflækagetruede, og en passende tildeling. I denne sammenhæng vil Kommissionen afgøre, om metalindustrien kan komme i betragtning til denne behandling. I forbindelse med forhandlingerne om en international aftale om passende globale foranstaltninger i tiden efter 2012 vil Kommissionen foretage en yderligere vurdering af situationen for de energiintensive industrier og i givet fald foreslå tilpasninger, især af de gratis tildelinger, eller medtagelse af importerede produkter i ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet.

5. Kommissionen vil sammen med aktører og tredjelande undersøge, hvilken rolle sektoraftaler spiller. Disse bør føre til globale emissionsreduktioner i den størrelsesorden, der kræves for at modvirke klimaændringer på en effektiv måde, kunne overvåges og verificeres og være underlagt obligatoriske håndhævelsesordninger. Dette punkt omfatter også bedste praksis-metodologier i forbindelse med dataindsamling og nøgleydelsesindikatorer.

6. I forbindelse med direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening vil Kommissionen fremme en tættere tilknytning mellem processen for udarbejdelse af referencedokumenter vedrørende bedste tilgængelige teknik, EU-rammeprogrammet for forskning og programmet for konkurrenceevne og innovation for derigennem at støtte udviklingen af nye teknikker.

7. På det affaldsmæssige område vil Kommissionen, under forbehold af afslutningen af lovgivningsprocessen vedrørende rammedirektivet om affald, søge at sikre, at en omkostningseffektiv anvendelse af metalskrot som sekundært råmateriale for industrien lettes.

8. I forbindelse med REACH vil Kommissionen, i tæt samarbejde med aktører, Det Europæiske Kemikalieagentur og medlemsstaterne, udarbejde tekniske retningslinjer vedrørende stoffer, der indgår i bestemte præparater.

9. I forbindelse med standardisering vil Kommissionen, sammen med medlemsstaterne, søge at fremme anvendelsen af eurokodekser[21] for metal og mindske forskellene i anvendelsen af dem i de forskellige EU-medlemsstater.

2.4. Innovation, forskning og udvikling, færdigheder

Evnen til innovation vil være afgørende for at bevare konkurrenceevnen. Forskning og udvikling vil skulle spille en vigtig rolle, både på produktniveau og i fremstillingsprocesserne.

På produktniveau er innovation af afgørende betydning for differentieringen af det færdige produkt. Der er en kraftig konkurrence mellem de forskellige metaltyper indbyrdes og med kompositmaterialer for at påvise overlegen teknisk og økonomisk ydeevne.

For så vidt angår fremstillingsprocesserne, er den aktuelle teknologi forholdsvis moden. Til trods herfor søger industrien aktivt efter nye, banebrydende teknologiske løsninger. Som eksempel kan nævnes projektet "Energy saving and ultra low CO_2 emissions on steel"

[21] I overensstemmelse med Kommissionens henstilling 2003/887/EF af 19. december 2003.

(ULCOS), der har samlet 48 partnere for at søge den kritiske finansiering, der er påkrævet for at tage den udfordring op, som en reduktion af emissionerne i stålsektoren med 50 % udgør. Den første etape af dette projekt løber indtil 2009 og den anden til 2014/15.

Under den europæiske teknologiplatform for stål (ESTEP), der blev etableret i 2003, samarbejder metalproducenter, slutbrugere og maskinerileverandører om at tage de nye udfordringer op. En lignende metode anvendes af den europæiske teknologiplatform for bæredygtige mineralressourcer (ETP SMR), der blev etableret i marts 2005 for at forbedre innovationskapaciteten, udvikle nye produkter og forbedre effektivitet og udbytte af fremstillingsprocesserne samtidig med, at omkostninger og miljøindvirkning nedsættes.

Aluminiumindustrien har etableret en europæisk teknologiplatform for aluminium for at udarbejde en sammenhængende holdning til forskning og teknologi.

EU's fire vigtigste redskaber til samfinansiering af innovation, forskning og udvikling og færdigheder er det syvende rammeprogram, programmet under Kul- og Stålforskningsfonden, det nye rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP) samt strukturfondene.

Tiltag

10. Industrien bør prioritere innovations- og forskningsaktiviteter, bl.a. gennem implementering af større langfristede projekter (f.eks. ULCOS), samt den strategiske forskningsdagsorden, der er udarbejdet af de relevante europæiske teknologiplatforme. Den bør udnytte de muligheder, der er stillet til rådighed i form af fællesskabsinstrumenter samt gennem fremme af internationalt samarbejde, under behørig hensyntagen til problematikken omkring beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

11. Medlemsstater, universiteter, forskningscentre og industrien bør udvikle passende strategier, herunder partnerskaber mellem EU-lande og med tredjelande, med henblik på tilgængelighed af færdigheder.

12. Medlemsstater og regioner opfordres til at fremme innovation i metalindustrien og støtte strategier for teknologioverførsel i klynger. Dette omfatter bl.a. støtte til væksthusordninger, teknologioverførsel, færdigheder, finansiering i den tidlige fase af forskningsresultater med særlig fokus på støtte til SMV'er og innovative nyetableringer med højt vækstpotentiale.

2.5. Eksterne forbindelser og handelspolitikker

Adgang til råmaterialer er afgørende for EU's industri. Den 21. maj 2007 anmodede Rådet (konkurrence) Kommissionen om at udvikle en sammenhængende politisk holdning til industriens forsyning med råmaterialer, omfattende alle relevante fællesskabspolitikker. Kommission skal prioritere lige vilkår for både metaller og råmaterialerne hertil i sin handelspolitik og i forbindelse med sine eksterne forbindelser til både industrilande og de nye vækstøkonomier.[22]

I de seneste år har der kunnet ses en tendens til konkurrencefordrejende praksis i forbindelse med et antal forskellige mekanismer, herunder eksportrestriktioner, eksporttold, selektive momsrabatter, subsidier osv. For eksempel pålægger Rusland skrot en eksporttold på op til

[22] Se også bilaget, tabel 3 og 5.

50 %, Indien har netop indført en eksporttold på jernmalm, de kinesiske myndigheder tillader ikke, at udenlandske virksomheder har afgørende andele i sektorer som f.eks. stål og har indført en række mekanismer, der begrænser eksporten af råmaterialer til metaller eller tilbyder statsstøtte til at indkøbe dem fra eksterne kilder.

Sådanne metoder skaber alvorlige vanskeligheder for den europæiske industri, og de bør bekæmpes under anvendelser af alle til rådighed stående midler, herunder en styrket dialog.

Internationalt set drøftede man på G8-topmødet ved at behandle problematikken omkring råmaterialer situationen på verdensmarkedet for råvarer og de aktuelle prisstigninger, og man bekræftede, at G8 fortsat er tilhænger af frie, gennemskuelige og åbne markeder. [23]

Tiltag

13. Kommissionen vil fortsat anvende alle eksisterende midler for at takle handelspraksis, der er i strid med de internationale handelsaftaler.

14. Kommissionen vil, inden for rammerne af de multilaterale og bilaterale handelsforhandlinger, fortsætte sine bestræbelser på at forhindre anvendelsen af eksporttold på metaller og råmaterialer.

15. Kommissionen vil i 2008 offentliggøre en meddelelse med henblik på en forbedring af bæredygtig adgang til mineraler og sekundære råmaterialer både i EU og internationalt[24].

16. Kommissionen vil videreføre en tæt industriel dialog med vigtige tredjelande.

[23] G8-topmødet 2007, erklæring, formandskabets resumé, 8.6.2007.

[24] Offentlig høring: http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=1249